

Ekumeeninen Yhteys-liike ry.
Ekumeniska Gemenskapsrörelsen rf.
Ecumenical Solidarity Movement

EKUMEENINEN YHTEYS-LIIKE RY
 Juhlamessu ja 20 v kakkukahvit Alppilan kirkossa
 ”Rekkarijuhlat”

Saarna sateenkaarimessussa, Alppilan kirkossa.

Liisa Tuovinen

23.3.2024

”Jumalan valtakunnassa jokainen ihminen on vain oma itsensä,
 Jumalan sanomattoman kunnian kuva”

Nämä sanat ovat ortodoksisesta hautausliturgiasta, Voisitko sanoa sen itsellesi. Jumalan valtakunnassa olen vain oma itseni, Jumalan sanomattoman kunnian kuva.

Olen valinnut nämä hämmästyttävät sanat saarnani teemaksi.

Olemme tässä juhlimassa Yhteys-liikkeen rekisteröitymisen 20 v syntymäpäivää. Todellisuudessa Yhteys-liike astui julkisuuteen jo 5 vuotta aikaisemmin ja sen juuret olivat vielä kauempana. Arkkipiispa John Vikströmin aloitteesta Arcus liike oli käynyt henkilökohtaisia keskusteluja piispojen kanssa. Toinen lähtökohta oli Amerikan Luterilainen kirkko, jonka Network toiminta oli Yhteyttä vastaava solidaarisuusliike, Sehän oli Yhteyden perusajatus, herättää kirkoissa solidaarisuutta ja vastuuta vähemmistöjä heidän ihmisoikeuksiaan kohtaan.

Me aloitimme liikkeen julistuksella, jonka allekirjoittivat monet ortodoksisen kirkon jäsenet, melkein koko Kirkon Ulkomaan Avun henkilökunta. Monet Borgå-Stiftin työntekijät, monet yksityiset, Mielenterveysseuran toiminnanjohtaja Pirkko Lahti, runoilija Lassi Nummi, professori Raija Sollamo, emeritus arkkipiispa Mikko Juva...Kaikkia muistamme kiitollisuudella.

Sitä seuranneiden 25 vuoden aikana on tapahtunut niin paljon. Parisuhdelaki muuttui vaikka monet sitä pelänneet ja vihanneet rukoilivat polvillaan Eduskuntatalon portailla, ettei niin tapahtuisi. Ratkaisevat parisuhteeseen, vanhemmuuteen, avioliittoon, omaan minuuteen vaikuttavat lait ovat muuttuneet ja muuttumassa, myös kirkossa.

Äskeisen presidentin vaalin yhteydessä Saksa lehdistössä kirjoitettiin siitä miten ihmeellistä, että Suomessa on edelleen niin konservatiivisia ihmisiä, että puolison sukupuoli voi vaikuttaa vaalin voittamiseen. Minusta on ollut päinvastoin ihmeellistä, että Pekka Haavisto on kahdessa vaalissa ollut se toinen niistä kahdesta, jonka välillä valinta tapahtuu. Missä muualla Euroopassa tai maailmassa sellaista on nähty? Niin syvä muutos ajattelussa.

Mikä sitten ei ole muuttunut?

On niin paljon purkamattomia taakkoja:

- Pelkoa, joka myös nousee lapsena koetusta ahdistavasta epävarmuudesta, ihmetyksestä, mitä tämä on...?
- vanhempana koettua huolta lapsen ja nuoren tulevaisuudesta, syyllisyyttä siitä, ettei osannut ja ymmärtänyt tai halunnut auttaa,
- katkenneita sisarus- ja sukulaisuussuhteita,

- katkeruutta koetusta torjunnasta, eristämisestä ja haluttomuudesta tai kyvyttömyydestä ymmärtää, katkeruutta kiusaamisesta tai suoranaisesta väkivallasta ja siihen liittyvää häpeää,
- yksinäisyyttä, rakkauden ikävää, menetettyjä mahdollisuuksia

Miten näitä taakkoja hoidetaan, kevennetään, lasketaan maahan? Puetaanko niitä sanoiksi. Saako kirkossa myös pelon, vihan, surun, kadotetun ilon taakkoja laskea alttarille vaiko vain riittämättömästi sanoitettua syyllisyyttä.

”Kriisissä oleva ihminen ei tarvitse lohduttelua vaan olemassaolonsa vahvistamista. Olemassaolo vahvistuu, kun minut nähdään, minua kuullaan ja minulle vastataan, joko sanoin tai teoin. Johtopäätös - rakkaus on näkemistä, kuulemista ja vastaamista.” (Näin sanoo Bent Falk, tanskalainen pappi ja terapeutti)

Miten paljon me tarvitsemmekaan rakkautta, yhteyttä, olemassaolomme vahvistamista, sitä että joku katsoo kohti, kysyy, kuulee ja vastaa. Tarvitsemme sitä - varhaisessa lapsuudessa, läpi nuoruuden epävarmojen vuosien, aikuisen etsimisen, erehdysten ja löytöjen aikana, vanhuuden luopumisten tiellä.

Me voimme siinä auttaa toisiamme. Se on Kristuksen läsnäolon salaisuus.

”Lopullinen eheys on meidän ulottumattomissamme oleva illuusio. Silti aidossa kohtaamisessa varjo voi hetkeksi väistyä ja voimme hetkellisesti katsoa oman olemisemme pohjaa”. Näin sanoi ystävämme Martti Lindqvist.

Aito kohtaaminen – mitä muistoja sinulla on siitä?

- - -

Olemme astumassa hiljaiseen viikkoon. Seuraamme Kristusta hänen tiellään. Hän kohtaa kaiken sen mikä elämässä on pahinta. Toisten paha tahto, kilpailu, petollisuus, hyljäytyksi tuleminen, henkinen ja fyysinen väkivalta, ihmisen käsittämätön julmuus, joka ylittää kaiken luonnossa nähdyn julmuuden. Kaiken sen takaa hän palaa sanomaan, tällaisia te olette, tämä on elämän todellisuutta, älkää menettäkö toivoanne, pimeyden takana on valo, mahdollisuus myötätuntoon.

Myötätuntoon toista ihmistä, luontoa maailmaa kohtaan!

Ei anteeksiantamuksen salaisuus ole siinä, että Jumala lepytetään sillä, että hänelle tuodaan verta, eikä vain mitä tahansa verta vaan oman lapsen verta,

Salaisuus on siinä, että Kristus kohtaa sen pahan minkä tuottamiseen me kaikki olemme osallisia ja hän palaa kuoleman takaa kutsumaan meitä parannukseen ja myötätuntoon. Nyt kun olette nähneet mitä tämä on, niin tulkaa mielenmuutokseen.

60-luvulla löysin kirjan, jonka ajatukset inspiroivat eniten myös rippikouluoppilaitani eivät vain minua. Ranskalainen paleontologin, jesuiitta Pierre Teilhard de Chardin'in kirja ”Tapaus ihminen” kuvaa evoluution askeleita maailmankaikkeuden käsittämättömän pitkissä ajanjaksoissa.

Ensin syntyy aine -
sitten elämä –
sitten tietoisuus –
sitten yhdessä tietäminen –
sitten rakkaus, ensin kylmä rakkaus –
sitten lämmin rakkaus.

Jotain siitä mitä hän sanoo näistä:

-Tietoisuuden syntyminen planeetallamme on niin pitkä ja hidas vaihe että kivissäkin täytyy olla jonkinlaista esitietoisuutta. (Ajatelkaa tätä, kun kesällä makaatte, selkä vasten lämmintä graniittikalliota)

-Yhdessä tietäminen, sehän on se vaihe missä me nyt olemme.

Yhdessä tietäminen on huikealla tavalla avannut olemassaolon salaisuuksia,

maailmankaikkeuden suunnattomat mittasuhteet, lääketieteen ja luonnon kätkeyn maailman, kaiken sen tiedon, jonka niin monet torjuvat.

-Rakkauden ilmestyminen on planeettamme elämän kohtalon kysymys, elämän jatkuminen riippuu siitä, sanoo Teilhard.

-Ensin tulee ”kylmä rakkaus” Se on välittämistä siksi että täytyy. Oman etuni mukaista turvallisuuteni ja toimeentuloni takia on hyvä ottaa huomioon toiset ihmiset ja toki vaikka kalatkin, - ainakin jotenkin.

-Lämmin rakkaus on todellista välittämistä.

Se on toisen ihmisen arvon huomaamista ja siitä iloitsemista.

Se on kivien, puitten, kasvien, eläinten, veden, ilman kauneuden ja merkityksen näkemistä, ymmärtämisestä, niiden omana itsenään.

”Jumalan valtakunnassa jokainen on vain oma itsensä, Jumalan sanomattoman kunnian kuva” Ei vain ihminen vaan Jumalan luomakunta on hänen kunniansa kuva.

Teilhard siis sanoo, että elämän jatkuminen tällä planeetalla on sen varassa, että lämmin rakkaus saa aikaa ja tilaa kasvaa esiin. Se näkyy nyt vain ensimmäisinä välähdyksinä. Ennen kuin vesi kiehuu, pohjasta nousee pintaa kuplia, sanoo hän, ne ovat ensimmäisiä signaaleja. Mitä signaaleja me näemme lämpimän rakkauden ilmestymisestä. Aivan toisin kuin vielä 60 luvulla näemme nyt ainakin sen, miten suuri vaara on siinä, että aika lämpimän rakkauden esiin nousemiseen ei riitä. Onhan mahdollista, että elämä maapallolla osoittautuu epäonnistuneeksi yritykseksi, sanoo myös Teilhard. (Vanhan tarinan mukaan ihmiset ymmärsivät tämän jo Nooan aikana, ihmisen luominen oli erehdys.)

Yhteysliike on ollut yksi yritys kutsua esiin lämmin rakkaus, rohkaista myötätuntoon.

Se on perustunut luottamukseen sen suhteen, että Kristuksen kirkko olisi maailmassa yksi lämpimän rakkauden ilmentymä. Kuinka paljon kuitenkin myös kirkkoja ja uskonnollisia yhteisöjä hallitsee pelko pyrkimys hallita vallankäytöllä, viholliskuvilla

On vaikea ymmärtää, että kristitty ei tuntisi myötätuntoa lasta kohtaa, joka ei tiedä onko hän tyttö vai poika. Kuitenkin on yhteisöjä ja ajatussuuntia, joiden mukaan myötätunto on maailman suurin vaara.

Uskomme perustana oleva juutalainen, meidän tavallaan unohtamamme näkemys, on se että Jumalasta ei saa tehdä kuva eikä hänelle saa antaa nimeä. Vanha tarina Mooseksesta joka erämaassa näkee palavan pensaansä ja alkaa puhua sen kanssa ja saa pensaassa puhuvalta Jumalalta tehtävän, päättyy näin:

1Moos 2:13-14 ”Mooses sanoi Jumalalle: Kun minä menen israelilaisten luo ja sanon heille että heidän isiensä Jumala on lähettänyt minut heidän luokseen he kysyvät minulta: Mikä on hänen nimensä? Mitä heille silloin sanon? Jumala sanoi Moosekselle: Minä olen se joka olen, sano heille, 'Minä olen on lähettänyt minut teidän luoksenne’.

Tässä tarinassa on jotain keskeistä olemassaolon ja oman olemassaolomme, sielumme ja Jumala yhteyden salaisuudesta. Martti Lindqvist puki sen vähän ennen kuolemaansa rukoukseksi näin:

”Jumala, minä haluaisin olla sinulle tosi, niin kuin olen tosi tässä ja nyt itselleni. Mitään muuttamatta, mitään peittämättä, mitään selittämättä, mitään yrittämättä. Minä olen tässä, kiitos että sinäkin olet. Sinä olet se, joka olet. Niin olen minäkin. Siunaa minut niin tunnen eläväni”